

Mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora o Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Taksonomija EU-a, korporativno izvješćivanje o održivosti, preferencije u pogledu održivosti i fiducijarne obveze: usmjeravanje financiranja radi ostvarivanja Europskog zelenog plana

(COM(2021) 188 final)

(2021/C 517/11)

Izvjestitelj: **Stefan BACK**

Zahtjev za savjetovanje:	Europska komisija, 31.5.2021.
Pravna osnova:	članak 304. Ugovora o funkcioniranju Europske unije
Nadležna stručna skupina:	Stručna skupina za ekonomsku i monetarnu uniju te ekonomsku i socijalnu koheziju
Datum usvajanja u Stručnoj skupini:	8.9.2021.
Datum usvajanja na plenarnom zasjedanju:	22.9.2021.
Plenarno zasjedanje br.:	563
Rezultat glasovanja	
(za/protiv/suzdržani):	191/1/10

1. Zaključci i preporuke

1.1. EGSO pozdravlja paket za održivo financiranje i naglašava potencijalnu ključnu ulogu Delegirane uredbe Komisije („Delegirana uredba“) ⁽¹⁾ u stvaranju jasnog, koherentnog i sveobuhvatnog okvira za isticanje ambicioznog razvoja zelenijeg gospodarstva bez učinaka ovisnosti, s tehničkim kriterijima za zelena ulaganja koja izravno doprinose europskim klimatskim ciljevima i s kojima se mogu uskladiti prakse predmetnih poslovnih sektora i financijskog sektora.

1.2. EGSO naglašava važnost hitne provedbe učinkovitih mjera za suočavanje s klimatskim promjenama i smanjenje emisija, predviđenih propisom EU-a o klimi i u svjetlu šestog izvješća ⁽²⁾ Međuvladinog panela o klimatskim promjenama (IPCC). Upravo je iz tog razloga važno koristiti učinkovite, lako primjenjive, inovativne i produktivne alate kako bi se postigli brzi i uočljivi rezultati. Delegiranu uredbu treba ocijeniti u tom duhu.

1.3. EGSO prepoznaje ključnu ulogu delegirane uredbe u stvaranju transparentnosti na temelju jasnih kriterija u pogledu održivih ulaganja kako bi se pomoglo onima koji žele ulagati u takve projekte. Time bi se spriječio manipulativni zeleni marketing, proširila svijest održivim projektima i privuklo ulaganje u njih. Tom uredbom moguće je stvoriti poštene i transparentne ravnopravne uvjete za zeleno financiranje u EU-u.

1.4. Stoga je jasno i precizno definiranje tehničkih kriterija utvrđenih delegiranom uredbom, koji su u skladu s ambicijom da se u Europi ostvari niskougljično gospodarstvo, temeljni preduvjet za razumnu, realnu i prihvatljivu obvezu koja za sobom neće povlačiti rizik od manipulativnog zelenog marketinga. S obzirom na to da delegirana uredba ima središnju ulogu u vjerodostojnosti taksonomije, što je ključno za uspjeh ovog u osnovi dobrovoljnog sustava, preuzimanje te obveze golem je izazov.

1.5. EGSO stoga smatra da gospodarske aktivnosti i projekti definirani kao „održivi“ u delegiranoj uredbi moraju biti privlačni ulagačima u realnom gospodarstvu i pretpostavlja da će ulagači očekivati da održivi projekti budu realni, ostvarivi, razumno profitabilni i predvidljivi za sudionike na tržištu. Drugim riječima, moraju biti privlačni bez stvaranja rizika od manipulativnog zelenog marketinga.

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije o dopuni Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem kriterija tehničke provjere na temelju kojih se određuje pod kojim se uvjetima smatra da ekonomska djelatnost znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ili prilagodbi klimatskim promjenama i nanosi li ta ekonomska djelatnost bitnu štetu kojem drugom okolišnom cilju (C(2021) 2800 final).

⁽²⁾ *Climate Change 2021 – The Physical Science Basis* (Klimatske promjene 2021. – fizikalno-znanstvene osnove), 2021.

1.6. Općenito govoreći, visoka razina ambicije u odnosu na mjere za ublažavanje učinka klimatskih promjena ili opsežni zahtjevi za informacijama s dugoročnim projekcijama za budućnost u vezi s prilagodbom na klimatske promjene mogli bi biti složen i skup izazov, posebno za MSP-ove u tržišnom gospodarstvu. To je također otvorilo pitanje šireg priznavanja prijelaznih rješenja kao zelenog puta za osiguravanje neometane tranzicije. Međutim, najvažnije je spriječiti učinke ovisnosti.

1.7. EGSO prima na znanje zabrinutost aktera realnog gospodarstva u vezi s negativnim učincima delegirane uredbe na mogućnosti financiranja i troškove. Odbor stoga naglašava važnost odgovarajućeg praćenja od strane nadzornih tijela kako bi se spriječili štetni učinci na financijska tržišta, posebno s obzirom na proširenje opsega kriterija taksonomije kako bi uključivao, na primjer, nefinancijska izvješća i predloženi standard EU-a za zelene obveznice.

1.8. EGSO također upozorava na rizik od previsokih troškova pri primjeni kriterija za taksonomiju, kako je predviđeno delegiranom uredbom. EGSO stoga naglašava potrebu za razvojem zelenog osiguranja za MSP-ove kako bi se smanjio taj rizik povezan s troškovima.

1.9. Delegirana uredba utvrđuje standarde zaštite okoliša koji su često ambiciozniji od onih iz sektorskog zakonodavstva EU-a. Imajući na umu da je potrebna gore navedena jasnoća i privlačnost, to može dovesti do zbunjujuće situacije, uključujući probleme s financiranjem sudionika koji se pridržavaju najviših standarda zaštite okoliša u okviru sektorskog zakonodavstva EU-a. EGSO se slaže da su potrebne velike ambicije, ali iz praktičnih razloga i kako bi se izbjegle nejasnoće, ipak preporučuje da se na taksonomiju primjenjuju najviši standardi zaštite okoliša prve razine utvrđeni u zakonodavstvu EU-a. Povrh svega, čini se da delegirana uredba (akt druge razine) sadrži neke odredbe koje su nedosljedne, nejasne i nisu u potpunosti procijenjene. EGSO se zbog toga, ali i tvrdnji iznesenih posebno u točkama 1.4 – 1.8, pita je li delegirana uredba u svojem sadašnjem obliku svrsishodna, unatoč njezinu hvalevrijednom cilju. EGSO odlučno preporučuje Komisiji da iznese prijedloge za podizanje standarda zakonodavstva EU-a o okolišu.

1.10. EGSO bi pozdravio inicijative za poboljšanje sustava taksonomije u skladu s gore navedenim informacijama kako bi se proširio njegov opseg i poboljšao kao sredstvo podrške ciljevima klimatske politike EU-a učinkovitom provedbom zakonodavstva EU-a o okolišu, te poziva Komisiju da poduzme daljnje inicijative u tom smjeru. Odbor je svjestan toga da je važno pitanje taksonomije EU-a za klimatske i po okoliš štetne aktivnosti i dalje otvoreno te da ga je potrebno hitno riješiti.

2. Uvod

2.1. Europska je komisija 21. travnja 2021. objavila paket za održivo financiranje („paket”) koji se sastoji od:

- Komunikacije „Taksonomija EU-a, korporativno izvješćivanje o održivosti, preferencije u pogledu održivosti i fiducijarne obveze: usmjeravanje financiranja radi ostvarivanja Europskog zelenog plana”⁽³⁾,
- Delegirane uredbe kojom se nadopunjuju dva od šest ciljeva zaštite okoliša utvrđenih u člancima 10. i 11. Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁴⁾ („Uredba o taksonomiji”) s kriterijima tehničke provjere za utvrđivanje uvjeta pod kojima se određena gospodarska aktivnost kvalificira kao značajan doprinos ublažavanju učinka klimatskih promjena (članak 10.) i za utvrđivanje uvjeta pod kojima se određena gospodarska aktivnost kvalificira kao značajan doprinos prilagodbi na klimatske promjene (članak 11.), kao i kako bi se utvrdilo nanosi li određena gospodarska aktivnost značajnu štetu ciljevima zaštite okoliša (članak 17.). Delegirana uredba Komisije službeno je donesena 4. lipnja 2021.,
- prijedloga za novu Direktivu o korporativnom izvještavanju o održivosti,
- izmijenjenih delegiranih akata prema Direktivi o tržištima financijskih instrumenata (MiFiD II) i Direktivi o distribuciji osiguranja (IDD). Time se uvodi održivost u sklopu informacija koje se pružaju klijentima prije donošenja odluka o ulaganju,

⁽³⁾ COM(2021) 188 final.

⁽⁴⁾ Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13.).

— daljnjih izmjena delegiranih akata koje se odnose na fiducijarne obveze i delegiranih akata o upravljanju imovinom, osiguranju, reosiguranju i ulaganjima kako bi se rizici održivosti uključili u vrijednost ulaganja.

3. Opće napomene

3.1. Paket je prema Komunikaciji zamišljen kao sredstvo za poticanje privatnih ulaganja u održive projekte kako bi se osigurala pozamašna financijska sredstva potrebna za postizanje cilja klimatske neutralnosti utvrđenog u zelenom planu, uz resurse namijenjene za pomoć europskom gospodarstvu da se oporavi od krize uzrokovane pandemijom COVID-a 19.

3.2. U Komunikaciji se ističe važnost delegirane uredbe u utvrđivanju kriterija koji definiraju zelene gospodarske aktivnosti koje će značajno doprinijeti ciljevima zelenog plana.

3.3. EGSO pozdravlja paket i naglašava potencijalnu ključnu ulogu delegirane uredbe u stvaranju jasnog, koherentnog i sveobuhvatnog okvira za omogućivanje ambicioznog razvoja zelenijeg gospodarstva bez učinaka ovisnosti, s jasnim i transparentnim tehničkim kriterijima za zelena ulaganja koja izravno doprinose europskim klimatskim ciljevima i s kojima se mogu uskladiti prakse relevantnih poslovnih sektora i financijskog sektora.

3.4. EGSO naglašava važnost hitne provedbe učinkovitih mjera za suočavanje s klimatskim promjenama i smanjenje emisija, kao što je predviđeno propisom EU-a o klimi i u svjetlu šestog izvješća ⁽⁵⁾ IPCC-a. Upravo je iz tog razloga važno koristiti učinkovite, lako primjenjive, inovativne i produktivne alate kako bi se postigli brzi i uočljivi rezultati. Delegiranu uredbu treba ocijeniti u tom duhu.

3.5. Stoga je jasno i precizno definiranje tehničkih kriterija utvrđenih delegiranom uredbom, koji su u skladu s ambicijom da se u Europi ostvari niskougljično gospodarstvo, temeljni preduvjet za razumnu, realnu i prihvatljivu obvezu koja za sobom neće povlačiti rizik od manipulativnog zelenog marketinga. S obzirom na to da delegirana uredba ima središnju ulogu u vjerodostojnosti taksonomije, što je ključno za uspjeh ovog u osnovi dobrovoljnog sustava, preuzimanje te obveze golem je izazov.

3.6. Međutim, EGSO ipak pozdravlja ambiciju pokazanu u delegiranoj uredbi da se utvrdi jedinstveni standard na razini EU-a koji definira aktivnosti koje se klasificiraju kao one koje bitno doprinose ublažavanju ili prilagođavanju klimatskim promjenama. Tehnički kriteriji trebali bi pružiti jasan okvir kako bi se zelenim ulaganjima stvorili jednaki uvjeti na financijskim tržištima i izbjegli projekti manipulativnog zelenog marketinga. Mišljenja se razlikuju s obzirom na opseg i korisnost prijelaznih opcija. EGSO smatra da bi tehnički kriteriji trebali pružiti širi raspon mogućnosti u pogledu priznavanja prijelaznih rješenja kao puta za omogućivanje neometane tranzicije. Najvažnije je spriječiti učinke ovisnosti.

3.7. EGSO prima na znanje izjavu u Komunikaciji da je delegiranu uredbu potrebno promatrati kao živi dokument koji će tijekom vremena evoluirati s obzirom na opseg i razinu.

3.8. EGSO stoga prepoznaje važnu ulogu delegirane uredbe u stvaranju transparentnosti s obzirom na aktivnosti koje zadovoljavaju postavljene kriterije i privlače ulagače koji žele ulagati u održive projekte. Ona zbog toga predstavlja temelj za definiranje gospodarske aktivnosti kao održive za okoliš, kao i za primjenjivanje obveznih odredbi o transparentnosti i objavljivanju određenu u Uredbi o taksonomiji. To bi moglo biti značajno s obzirom na širenje svijesti o ulaganju i poticanje ulaganja u održive projekte te sprječavanje manipulativnog zelenog marketinga.

3.9. Delegirana uredba je opisana kao alat za transparentnost i predstavlja dio dobrovoljnog sustava u smislu da tržišni akteri nemaju obvezu ispunjavanja standarda koji su utvrđeni u uredbi, a ulagači također nemaju obvezu ulaganja u gospodarske aktivnosti ili projekte koji zadovoljavaju te standarde.

3.10. Zbog toga, kako je već istaknuto, gospodarske aktivnosti i projekti definirani kao održivi prema delegiranoj uredbi moraju biti jasni kako bi bili privlačni ulagačima u realnom gospodarstvu. Također je razumno pretpostaviti da će ulagači ulagati u realne, isplative i predvidive održive zelene projekte. Očekivanja o isplativosti mogu se razlikovati i često će biti niža u situacijama koje uključuju financiranje pomoću suradničkih, lokalnih ili regionalnih banaka ili 5 – 6 % umjesto 11 – 15 % kako se općenito očekuje. Veća isplativost će općenito privući velika kretanja kapitala, dok će se odabir suradničkih ili regionalnih banaka uglavnom odnositi na projekte manjeg opsega.

⁽⁵⁾ *Climate Change 2021 – The Physical Science Basis* (Klimatske promjene 2021. – fizikalno-znanstvene osnove).

3.11. Ključno je da se kriteriji utvrđeni u delegiranoj uredbi, kako bi se gospodarska aktivnost ili projekt klasificirali kao održivi za okoliš, čine ostvarivima uz razumne troškove, profitabilnima i razumno predvidivima ili, drugim riječima, komercijalno privlačnima. Međutim, u tom je kontekstu važno imati na umu da je osobito MSP-ovima često potrebna potpora za upravljanje zelenom tranzicijom. Ipak, taksonomiju kao takvu trebalo bi ograničiti na tehničke kriterije.

3.12. Ako taksonomija ne zadovolji kriterije utvrđene u dva prethodna odlomka, mogu se dovesti u pitanje očekivanja od cijelog projekta. Dobrovoljni sustav mora biti privlačan kako bi se ostvarila željena transformacija.

3.13. Na temelju prethodno prikazanih ključnih elemenata, čini se da su brojne odredbe delegirane uredbe upitne. Općenito, visoka razina ambicije s obzirom na mjere ublažavanja klimatskih promjena ili opsežni zahtjevi za informacijama s dugoročnim projekcijama za budućnost u vezi s prilagodbom na klimatske promjene mogu se činiti suviše teškima za postizanje, previše složenima, skupima ili nedovoljno isplativima u tržišnom gospodarstvu, izuzev za mali broj vrlo velikih sudionika premalo povezanih s praktičnim učincima, posebno kad je riječ o MSP-ovima. To bi značilo gubljenje šire primjene koja se očito traži, istodobno još uvijek izazivajući poteškoće u financiranju za tvrtke koje su u skladu s primjenjivim zakonodavstvom EU-a o okolišu, ali ne i s delegiranom uredbom. EGSO stoga naglašava potrebu za razvojem zelenog osiguranja za MSP-ove kako bi se smanjio taj rizik povezan s troškovima. Nekoliko primjera navedeno je u nastavku u posebnim napomenama.

3.14. Dionici u realnom gospodarstvu izrazili su zabrinutost da bi tehnički kriteriji utvrđeni u delegiranoj uredbi mogli dovesti do poteškoća u financiranju aktivnosti koje nisu u skladu s Uredbom. EGSO se slaže da bi takav rizik mogao postojati s obzirom na to da se područje primjene taksonomije proširuje kako bi služilo kao osnova za nefinancijsko izvješćivanje u skladu s člankom 8. Uredbe o taksonomiji, kao i za predloženi standard za zelene obveznice EU-a. ⁽⁶⁾

3.15. EGSO stoga naglašava da je važno da nadzorna tijela prate primjenu delegirane uredbe kako bi se izbjegli diskriminirajući učinci na kreditne mogućnosti i troškove kredita u odnosu na poduzeća koja ne ispunjavaju kriterije taksonomije. Ti bi se akteri i dalje trebali pravedno tretirati kada prikupljaju potrebna financijska sredstva.

3.16. EGSO u tom kontekstu upućuje na stručno izvješće Znanstvenog vijeća pri njemačkom Ministarstvu financija u kojem se navodi da pokušaj usmjeravanja tokova kapitala u realnom gospodarstvu putem financijske regulacije predstavlja vrlo težak zadatak koji iziskuje dalekosežno, detaljno i vrlo cjelovito zakonodavstvo, pri čemu naglašava da takva taksonomija donosi rizik od velike složenosti i prekomjernih birokratskih troškova. ⁽⁷⁾

3.17. Smatramo da su jedini obvezujući elementi u paketu odredbe o transparentnosti utvrđene u člancima od 4. do 7. Uredbe o taksonomiji i izmijenjeni delegirani akti koji se odnose na tržišta financijskih instrumenata, raspodjelu osiguranja i različite fiducijarne obveze za podizanje razine osviještenosti o mogućnostima i rizicima u održivim investicijama i za osiguravanje da su klijenti i potencijalni klijenti dovoljno informirani o tome.

3.18. Delegirani akti za financijsko tržište čine se posvuda smislenima i zbog toga su prikladni alati za podizanje razine osviještenosti o održivim investicijama te omogućuju usmjeravanje prijeko potrebnih resursa u takve investicije.

3.19. Delegirana uredba utvrđuje standarde zaštite okoliša koji su često ambiciozniji od onih iz sektorskog zakonodavstva EU-a. Imajući na umu da je potrebna jasnoća navedena u točki 3.6, taj dvostruki standard može dovesti do zbunjujuće situacije, uključujući financijske poteškoće za sudionike koji su usklađeni s najvišim standardima zaštite okoliša s obzirom na sektorsko zakonodavstvo EU-a. EGSO se slaže da su potrebne velike ambicije, ali iz praktičnih razloga i kako bi se izbjegle nejasnoće, ipak preporučuje da se na taksonomiju primijene najviši standardi zaštite okoliša prve razine postavljani u zakonodavstvu EU-a kako bi učinkovito ispunjavala svoju obvezu osiguranja transparentnosti financijskih

⁽⁶⁾ Komisijin Prijedlog uredbe o zelenim obveznicama EU-a – (COM(2021) 391 final – 2021/0191 (COD)).

⁽⁷⁾ *Grüne Finanzierung und Grüne Staatsanleihen – Geeignete Instrumente für eine wirksame Umweltpolitik?* (Zelena financiranje i zelene državne obveznice: odgovarajući instrumenti za djelotvornu politiku zaštite okoliša?) – Znanstveno savjetodavno vijeće Saveznog ministarstva financija – Mišljenje 02/2021.

proizvoda i sprječavanja manipulativnog zelenog marketinga. Iz tih razloga, ali i zbog tvrdnji iznesenih u točkama 3.6 i 3.13 – 3.16, EGSO se pita je li delegirana uredba (akt druge razine) u svojem sadašnjem obliku svrsishodna, unatoč njezinu hvalevrijednom cilju. ⁽⁸⁾ EGSO odlučno preporučuje Komisiji da iznese prijedloge za podizanje standarda zakonodavstva EU-a o okolišu.

3.20. Dobro je poznato da su zeleni financijski proizvodi privlačni na financijskim tržištima. Zbog toga EGSO hvalevrijedno namjeru taksonomije da stvara transparentnost, sprječava manipulativni zeleni marketing i skreće pozornost na zelene financijske proizvode, ali ipak upozorava na rizik od nepoželjnih učinaka balona na financijska tržišta.

3.21. EGSO pozdravlja inicijative za poboljšavanje sustava taksonomije u skladu s prethodno navedenim činjenicama kako bi se proširio njegov opseg i poboljšao kao sredstvo podrške dogovorenim ciljevima klimatske politike EU-a, učinkovitom provedbom zakonodavstva EU-a o okolišu, te poziva Komisiju da poduzme daljnje inicijative u tom smjeru.

3.22. Odbor je svjestan toga da je važno pitanje taksonomije EU-a za klimatske i po okoliš štetne aktivnosti i dalje otvoreno te da ga je potrebno hitno riješiti.

4. Posebne napomene

Delegirana uredba

4.1. EGSO naglašava ključnu ulogu obnovljive energije u prijelazu na održivost i ukazuje na potrebu da se osiguraju odgovarajuća prijelazna rješenja potrebna, među ostalim, da bi se osiguralo pravilno funkcioniranje logistike lanaca vrijednosti, pri čemu treba obratiti pažnju na prijeku potrebu izbjegavanja učinaka ovisnosti.

4.2. Iz sadržaja točke 6.3 Priloga 1. delegiranoj uredbi čini se da će se autobusi koji zadovoljavaju kriterij nulte emisije iz ispušne cijevi klasificirati kao održivi samo ako prometuju u gradskom i prigradskom prometu, dok se druge upotrebe autobusa mogu klasificirati samo kao takozvane prijelazne aktivnosti do 31. prosinca 2025. ako su u skladu s najvišom kategorijom klase EURO (EURO VI). U suprotnom, primjenjivat će se kriterij nulte emisije iz ispušne cijevi, ali iz teksta proizlazi da se to klasificira kao prijelazna aktivnost samo pod uvjetom preispitivanja kriterija najmanje svake tri godine, u skladu s člankom 19. Uredbe o taksonomiji. Čini se da nema upućivanja na standarde utvrđene u Direktivi o čistim vozilima. Uzimajući u obzir neizvjesnost situacije nakon 31. prosinca 2025., tko bi se usudio ulagati u poduzeće za autobusni prijevoz? Klasificiranje najviših okolišnih zahtjeva u zakonodavstvu EU-a – EURO VI – kao prijelazne aktivnosti čini se neobičnim i vjerojatno će izazvati zbunjenost.

4.2.1. Teška komercijalna vozila (kategorija N2 i N3) u uslugama cestovnog prijevoza tereta (odjeljak 6.6) smatraju se održivima ako se klasificiraju kao vozila nulte emisije u skladu s člankom 3. stavkom 11. Uredbe (EU) 2019/1242 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁹⁾, s emisijama manjim od 1 g CO₂/km, ili u slučaju vozila težih od 7,5 tona „gdje tehnološki i gospodarski nije izvedivo” postići nultu emisiju, ako ispunjavaju standarde niske emisije u skladu s člankom 3. stavkom 12. kao prijelazna aktivnost. Za laka komercijalna vozila s maksimalnom težinom natovarenog vozila do 3,5 tona (N1) primjenjuju se nulte emisije iz ispušne cijevi. Sve ostale usluge cestovnog prijevoza tereta su prijelazne.

4.2.2. Tretman teških komercijalnih vozila pokazuje pragmatičan pristup koji treba biti prisutniji u delegiranoj uredbi. Čini se da je zahtjev za nulte emisije iz ispušne cijevi za laka komercijalna vozila (N1) u odjeljku 6.6 nedosljedan s odjeljkom 6.5 o prijevozu motociklima, automobilima i lakim komercijalnim vozilima, gdje se bez očitog razloga primjenjuju blaže odredbe.

4.2.3. Ukratko, različit tretman motornih vozila tijekom različitih aktivnosti čini se nedosljednim i zbunjujućim, bez objašnjenja za vrlo različit pristup u različitim kontekstima.

⁽⁸⁾ *Sustainable finance – Eine kritische Würdigung der deutschen und europäischen Vorhaben* (Održivo financiranje: kritička ocjena njemačkih i europskih projekata), Obrtnička komora za München i Gornju Bavarsku i Institut Leibnitz za ekonomska istraživanja pri Sveučilištu u Münchenu e.V. 2020.

⁽⁹⁾ Uredba (EU) 2019/1242 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o utvrđivanju emisijskih normi CO₂ za nova teška vozila i izmjeni uredbi (EZ) br. 595/2009 i (EU) 2018/956 Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Vijeća 96/53/EZ (SL L 198, 25.7.2019., str. 202.).

4.3. Ponovna odredba u odjeljku 6 (Prijevoz) Priloga 1. isključuje vozila ili plovila namijenjena za prijevoz fosilnih goriva; pristup takvim gorivima ne smije se olakšati. Ipak, u skladu s uvodnom izjavom 35, moguće je procijeniti „uporabljivost” tog zahtjeva. Dodavanje zahtjeva čini se upitnim ako postoje sumnje o njegovoj korisnosti. Nadalje, zahtjev nije jasan. Vozilo često može prevoziti i fosilna i alternativna goriva. Nije jasno odnosi li se zahtjev na konstrukciju ili uporabu vozila ili plovila pa nije jasna ni interpretacija ni utjecaj.

4.4. Daljnje primjere nude odredbe o analizi pozitivnog utjecaja na klimu u točkama 1.1, 1.2 i 1.3 Priloga 1, koje se nalaze u središtu, primjerice, planova za pošumljavanje, planova za obnavljanje i upravljanje šumama i planova koji se primjenjuju na male posjede od 13 hektara. Zahtjevi se čine prilično kompleksnima, a napomena o dostupnosti internetskih alata koje nudi Organizacija za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda vjerojatno predstavlja slabu utjehu malim posjednicima i ukazuje na nepovoljnu situaciju za manje projekte stvorene pristupom odozgo prema dolje korištenim u delegiranoj uredbi.

4.5. Očuvanje šuma, uključujući ponore ugljika, zasigurno je bitan element politike EU-a za okoliš, ali administrativne obveze moraju ostati razmjerne resursima ciljnih skupina. Načela koja primjenjuje Vijeće za nadzor šuma primjer su jasnih i razumnih načela za iskorištavanje šuma i upravljanje njima.⁽¹⁰⁾

4.6. S obzirom na prilagođavanje klimatskim promjenama, potrebno je uputiti na odredbe u točki 1.3 Priloga 2 o upravljanju šumama i u točki 6.3 o gradskom, prigradskom i međugradskom cestovnom prijevozu putnika, što omogućuje analizu utjecaja glavnih ulaganja na klimu u razdoblju od 10 do 30 godina.

4.7. Izjava u Komunikaciji da taksonomija ne prihvaća aktivnosti koje poboljšavaju trenutne razine ekoloških učinaka na razini bitnog doprinosa nije u skladu s člankom 10. stavkom 2. Uredbe o taksonomiji. Stoga bi, kao što je već predloženo, prijelaznim rješenjima trebalo dati više prostora.

Bruxelles, 22. rujna 2021.

Predsjednica
Europskog gospodarskog i socijalnog odbora
Christa SCHWENG

⁽¹⁰⁾ www.fsc.org.